

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Cdo/141/2016
Identifikačné číslo spisu:	1111244397
Dátum vydania rozhodnutia:	28.07.2016
Meno a priezvisko:	Mgr. Dušan Čimo
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:1111244397.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne O., bývajúcej v J., C., zastúpenej splnomocnenkyňou FUTEJ & Partners, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Radlinského 2, v mene ktorej koná ako konateľ advokát JUDr. Daniel Futej, CSc., proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Národná banka Slovenska, Bratislava, Imricha Karvaša 1, o 6.000 eur s príslušenstvom, vedenej Okresným súdom Bratislava I pod sp. zn. 11C/178/2011, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 6. júla 2015 sp. zn. 6Co/230/2015, 6Co/231/2015, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanej nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) prvým čiastkovým výrokom zhora označeného rozsudku potvrdil ako vecne správny rozsudok Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) z 22. septembra 2014 č. k. 11C/178/2011-359 (ktorým došlo k zamietnutiu žaloby a nepriznaniu žalovanej náhrady trov konania); druhým čiastkovým výrokom takéhoto rozsudku potom rovnako naložil s uznesením súdu prvej inštancie z 22. decembra 2014 č. k. 11C/178/2011-382 (ktorým tento uložil žalobkyni povinnosť zaplatiť súdny poplatok 20 eur za odvolanie voči rozsudku) a napokon (tretím čiastkovým výrokom rozsudku) žalovanej nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. Potvrdzujúce rozhodnutia odôvodnil vecnou správnosťou oboch preskúmaných rozhodnutí prvoinštančného súdu, vo veci samej majú predovšetkým za to, že správnym bol názor o neporušení povinností žalovanej pri výkone verejnej moci a pri súdnom poplatku za to, že žalobkyňa stíhala poplatkovú povinnosť pre podanie odvolania až po nadobudnutí účinnosti tej novelizácie zákona SNR č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších zmien a doplnení, ktorou bol opustený inštitút skoršieho vecného oslobodenia konaní vo veciach nárokov zo zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci (zákon č. 286/2012 Z. z.) a rozhodujúcim tu bol čas začatia odvolacieho konania, resp. urobenia podania začínajúceho také konanie (nie čas začatia konania ako celku).

2. Len proti už spomínanému druhému čiastkovému výroku rozsudku odvolacieho súdu (týkajúcemu sa poplatkovej povinnosti za odvolanie) podala včas dovolanie žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“). Navrhla v tejto časti zrušenie rozsudku odvolacieho súdu ako aj ním potvrdeného uznesenia prvoinštančného súdu s vrátením veci na ďalšie konanie súdu prvej inštancie (tu inak bez uvedenia, čo by v takomto ďalšom konaní mal ešte prvoinštančný súd vykonať a ako rozhodnúť). Namietala vecnou i právnou nesprávnosťou rozhodnutí súdov oboch nižších stupňov aj odňatím jej postupom súdu možnosti konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.), spočívajúcim najmä v nedostatku riadneho odôvodnenia uznesenia prvoinštančného súdu, zotrúvajúc na argumentácii, že žalobu podávala ešte v čase vecného oslobodenia konania od súdnych poplatkov a pre vznik akejkoľvek poplatkovej povinnosti bol rozhodujúcim tento čas.

3. Žalovaná dovolací návrh nepodala.

4. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť Civilný sporový poriadok (zákon č. 160/2015 Z. z., ďalej len „C. s. p.“). Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“), prístupujúci k rozhodovaniu v tejto veci po 1. júli 2016, postupoval na základe úpravy z prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 C. s. p. (podľa ktorého ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti) už podľa tohto zákona. Keďže však dovolanie tu bolo podané ešte pred 1. júlom 2016, podmienky jeho prípustnosti bolo nutné posúdiť podľa právneho stavu existujúceho v čase podania dovolania, teda podľa príslušných ustanovení O. s. p. Dôvodom pre takýto postup je nevyhnutnosť rešpektovania základných princípov C. s. p. o spravodlivosti ochrany porušených práv a právom chránených záujmov tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty, vrátane naplnenia legitímnych očakávaní účastníkov dovolacieho konania, ktoré začalo, avšak neskončilo za účinnosti skoršej úpravy procesného práva (Čl. 2 ods. 1 a 2 C. s. p.), ako aj o potrebe ústavne konformného i eurokonformného výkladu noriem vnútroštátneho práva (Čl. 3 ods. 1 C. s. p.).

5. Najvyšší súd ako súd, ktorého funkčná príslušnosť na prejednanie dovolania a rozhodnutie o ňom ostala zachovaná i po nadobudnutí účinnosti nových kódexov civilného procesného práva (v tejto súv. por. tiež § 10a ods. 1 O. s. p., § 35 C. s. p. i nedostatok osobitnej úpravy v Civilnom mimosporovom poriadku, teda v zákone č. 161/2015 Z. z.), po zistení, že dovolanie bolo podané včas aj naň oprávnenou osobou dospel k záveru, že podanie žalobkyne smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné.

6. V tomto prípade dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré je síce súčasťou rozsudku odvolacieho súdu, má však charakter uznesenia a tento nestráca, i keď rozhodnutie o uložení poplatkovej povinnosti s meritórnym rozhodnutím vo veci súvisí a je pojaté do rozhodnutia vydaného v procesnej forme rozsudku. Z pohľadu posudzovania prípustnosti dovolania preto okrem ustanovenia § 237 O. s. p. je relevantným i § 239 rovnakého zákona.

7. Prípustnosť dovolania podľa § 239 O. s. p. v tejto veci neprichádza do úvahy. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým bolo dovolanie prípustné, vymedzovali odseky 1 a 2 takéhoto paragrafu, žalobkyňou napádaný výrok rozsudku odvolacieho súdu však nemá znaky žiadneho z nich. Navyše od 1. januára 2015 (až do zrušenia O. s. p. v súvislosti s nadobudnutím účinnosti C. s. p., tu por. tiež §§ 473 a 474 C. s. p.) bolo podľa § 239 ods. 3 O. s. p. dovolanie (i keby smerovalo proti uzneseniam uvedeným v § 239 ods. 1 a 2 O. s. p.) neprípustné (vždy), ak smerovalo proti uzneseniu odvolacieho súdu o súdnom poplatku (čo je práve aj prípad rozhodnutia napádaného v prejednávanej veci).

8. Dovolací súd potom skúmal prípustnosť dovolania i z pohľadu možného výskytu niektorej z väd podľa § 237 ods. 1 písm. a/ až g/ O. s. p., a to s osobitným zameraním sa na vadu podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p., ani tu však nezistil, žeby konanie, či jeho výsledok (dovolaním napádaný rozsudok odvolacieho súdu v časti potvrdzujúcej uznesenie prvoinštančného súdu o súdnom poplatku) bol postihnutý ktoroukoľvek takouto vadou.

9. Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.) sa rozumie procesne nesprávny postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka konania,

ktoré mu poskytuje právny poriadok.

10. Na zasadnutí občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu 3. decembra 2015 bolo prijaté stanovisko, uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“.

11. Pri vyjdení zo stanoviska citovaného pod 10 zhora má dovolací súd za to, že obsah spisu v prejednávanej veci nedáva žiadny podklad pre to, aby sa na prípad v prejednávanej veci uplatnila druhá časť právnej vety stanoviska. Takýto záver je tu namieste preto, že dovolaním napádané rozhodnutie odvolacieho súdu (ako primárny predmet prieskumu zo strany dovolacieho súdu) obsahuje všetky zákonom vyžadované náležitosti a na veci nič nemení, že takýmto rozhodnutím došlo k potvrdeniu uznesenia, ktoré naopak bolo vyhotovené len za pomoci uspokojenia sa prvoinštančného súdu s vyplnením zaužívanej predtlačky (vzoru). Ak konania pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvoria jeden celok, určujúca spätosť rozhodnutia odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozhodnutím súdu prvej inštancie vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu a okrem prípadov plného stotožnenia sa odvolacieho súdu s dôvodmi súdu prvej inštancie a jeho odkazu na takéto dôvody (ktorý postup priamo predpokladala prvá časť ustanovenia § 219 ods. 2 O. s. p. a prevzatý bol tiež do § 387 ods. 2 C. s. p.) je z pohľadu existencie dôvodov rozhodnutia významné len to, či tieto obsahuje rozhodnutie odvolacieho súdu. Iba úspešné uplatnenie námietky postupom súdu odnímajúcim účastníkom konania možnosť konať pred súdom, ktorý spočíva v nedostatočnom odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu totiž môže prinútiť k zamýšľaniu sa nad tým, či rovnakou vadou nie je postihnuté aj rozhodnutie súdu prvoinštančného a úspech pri spochybnení rozhodnutia odvolacieho súdu takpovediac otvára vstupnú bránu pre zrušenie rozhodnutí súdov oboch nižších stupňov, požadované aj v tejto konkrétnej veci (v tejto súv. por. aj § 243b ods. 3 O. s. p.). Ak teda dovolateľke nešlo prisvedčiť v tom, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nepreskúmateľné, nemalo tu žiaden právny význam to, že odvolací súd v časti odôvodnenia svojho rozsudku, viažúcej sa k potvrdeniu uznesenia prvoinštančného súdu o súdnom poplatku za odvolanie, vlastnými dôvodmi prakticky zacelil medzeru spôsobenú absenciou dôvodov v písomnom vyhotovení rozhodnutia súdu prvej inštancie (tým, že chýbajúce dôvody doplnil sám). Za vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. pritom v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv účastníka; ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom (o aký prípad tu ale nešlo).

12. Hoci dovolateľka namietala tiež nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.) odvolacím i prvoinštančným súdom, to (samo osebe) prípustnosť dovolania nezakladá a dovolací súd by mal možnosť tu uvádzanou námietkou sa zaoberať len vtedy, ak by dovolanie bolo prípustné.

13. Pre ozrejmienie právnym posúdením sa rozumie činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantný dovolací dôvod v tom zmysle, že ho možno uplatniť v procesne prípustnom dovolaní, samo ale prípustnosť dovolania nezakladá (por. tiež R 54/2012 a viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011 a 7 Cdo 26/2010). K otázke, ktorú sa dovolateľka v tejto veci snažila urobiť predmetom dovolacieho prieskumu, pritom možno podotknúť, že ju už dovolací súd vyriešil, a to stanoviskom, ktorým sa s argumentáciou dovolateľky nestotožnil (tu por. R 1/2016).

14. Vzhľadom k tomu, že dovolanie žalobkyne nebolo prípustné podľa § 239 O. s. p., nebola preukázaná žalobkyňou tvrdená procesná vada uvedená v § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. a v dovolacom konaní nevyšli najavo ani iné vady uvedené v § 237 O. s. p., dovolaciemu súdu neostávalo iné, než dovolanie

ako procesne neprípustné odmietnuť (§ 447 písm. c/ C. s. p.) bez toho, aby skúmal vecnú správnosť napádaného rozhodnutia odvolacieho súdu.

15. O náhrade trov dovolacieho konania bolo potom rozhodnuté podľa § 453 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 256 ods. 1 C. s. p. (per analogiam), keď výsledok dovolacieho konania obdobný jeho zastaveniu zaviniла neprípustným dovolaním žalobkyňa, žalovanej však v takomto konaní preukázateľne žiadne trovy (majúce sa nahradiť) nevznikli.

16. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.